

IZDVAJAMO

- NOVINE U NAČINU FUNKCIONISANJA
- PR SLUŽBA
- KABINET ZA TREĆE DOBA
- FORUM O DEČIJOJ I ADOLESCENTNOJ PSIHIJATRIJI

Institut
za mentalno
zdravlje

Reč urednika

Treći broj Biltena Instituta za mentalno zdravlje izlazi u vreme kada obeležavamo 45 godina od postojanja Instituta.

Stručni napredak članova našeg kolektiva prati poboljšanje uslova u kojima boravimo i radimo sa našim pacijentima. Nastavljeno je dalje renoviranje i tehničko opremanje prostora koje takođe doprinosi unapređenju kvaliteta našeg rada.

Počela je sa radom Dnevna bolnica za adolescente, Kabinet za treće doba, a aplikacija za Kolaborativni centar Svetske zdravstvene organizacije je u završnoj fazi.

Uzaglavlju se nalazi novi logo Instituta za mentalno zdravlje čiji je tvorac arhitekta Mustafa Musić.

Bilten se nalazi na sajtu Instituta za mentalno zdravlje (www.imh.org.yu).

Zahvaljujemo kolegama na saradnji.

Prof. dr Dušica Lečić Toševski

Doc. dr Zorka Lopičić

Decembar, 2007.

Renoviranje, donacije

Renoviran Klub za pacijente i osoblje Instituta

U prisustvu ministra zdravlja prof. dr Tomice Milosavljevića i gospođe Mirjane Božidarević, predsednice opštine Stari grad čijim je donatorskim sredstvima omogućena rekonstrukcija i adaptacija prostora, 28. 11. 2007. godine svečano je otvoren Klub za pacijente i osoblje Instituta.

Predstavicima medija i gostima obratila se prof. dr Dušica Lečić Toševski, direktor Instituta i predsednik Nacionalne komisije za mentalno zdravlje. Prof. dr Lečić Toševski osvrnula se na reformu psihijatrije u našoj zemlji koja se sprovodi kroz razne aktivnosti, počev od kampanje "Otvorena vrata" protiv stigmatizacije, diskriminacije i isključivanja psihijatrijskih pacijenata, otvaranja prvog Centra za mentalno zdravlje u zajednici u Nišu, Strategije za zaštitu mentalnog zdravlja mladih osoba (objavljena oktobra 2007) i Strategije za prevenciju zloupotrebe supstanci, kao i Nacrta Zakona o pravima mentalno obolelih osoba. Posebno je istakla Nacionalnu strategiju za mentalno zdravlje koju je usvojila Vlada Republike Srbije (januar 2007) a koju su predstavnici Svetske zdravstvene organizacije ocenili najboljom u regionu i ponudili je kao model nekim zemljama Istočne Evrope.

U Klubu će se u poslepodnevnim satima održavati "Klub sredom" koji je godinama posvećen pacijentima obolelim od najtežih psihijatrijskih poremećaja. Ponedeljkom će biti organizovan Klub i Savetovanište za osobe presenilnog i senilnog doba i članove njihovih porodica, a jedan dan biće posvećen adolescentima.

Igračke za decu u Palmotićevoj

Henkel u saradnji sa Blic Pulsom i Communis-om organizovao akciju dobrotvornog prikupljanja igračaka koje su priložili zaposleni Merime Henkel, ali i poznate ličnosti. Igračke su poklonjene deci koja borave na Institutu za mentalno zdravlje u Palmotićevoj ulici (novembar 2007).

GRAPPOCO INTERNATIONAL poklonio je Institutu AIWA stereo uređaj mini linija (novembar 2007).

Nadogradnja IV i V sprata IMZ-a

Odlukom Upravnog odbora (602/2 od 28.03.2005), IMZ je u svojstvu Naručioca radova započeo postupak za izvođenje radova na nadogradnji četvrtog i petog sprata za potrebe Centra za decu i porodicu (sa Dnevnom bolnicom za adolescente) i Kolaborativni centar SZO.

Zahvaljujući razumevanju potreba Instituta za mentalno zdravlje namenjene lečenju dece i mladih sa psihičkim problemima, a sledeći Akcioni plan Nacionalne komisije za mentalno zdravlje Republike Srbije, Ministarstvo zdravlja je obezbedilo sredstva u iznosu od 49.769.000,00 dinara. Međutim, ideja i prve aktivnosti za otvaranje Centra za decu i porodicu otpočele su još pre 10 godina, kada je Holandska vlada obezbedila donaciju od 300.000 nemačkih maraka. Sredstvima Holandske vlade i Ministarstva zdravlja omogućena je nadogradnja 4. i 5. sprata, čime je Institut dobio novih 1.000 m² savremenog poslovnog prostora, u kome je smeštena Dnevna bolnica za adolescente, Kolaborativni centar SZO i Odsek za medicinsku genetiku.

Otvaranjem Dnevne bolnice za adolescente omogućeno je: funkcionalno povezivanje svih aktivnosti Instituta na polju prevencije, unapređenja i zaštite mentalnog zdravlja mladih koji imaju psihičke probleme, kao i dalji razvoj ovih aktivnosti, što je u skladu sa sprovođenjem Nacionalne politike mentalnog zdravlja, Akcionim planom i Helsinškom deklaracijom SZO o mentalnom zdravlju; intenziviranje edukacije i istraživanja na polju psihijatrije i mentalnog zdravlja u cilju daljeg unapređenja i zaštite mentalnog zdravlja dece, adolescenata i odraslih na republičkom nivou i pripremanje prostora za stacioniranje budućeg Kolaborativnog centra SZO za istraživanje i edukaciju u oblasti mentalnog zdravlja za ceo region Balkana i jugoistočne Evrope.

Opremanje novoizgrađenog prostora medicinskim nameštajem i drugom opremom finansirano je: sredstvima Ministarstva zdravlja (2.500.000,00 dinara), donacijom Fondacije "Princeze Katarine" (15.000 eura), donacijom Italijanske nevladine organizacije "Karitas" (16.000 eura) i sopstvenim sredstvima Instituta za mentalno zdravlje.

U Institutu za mentalno zdravlje u Beogradu, 26.12.2007. godine, ministar zdravlja prof. dr Tomica Milosavljević svečano je otvorio Dnevnu bolnicu za adolescente.

**I OVOM PRILIKOM DONATORIMA SE
NAJSRDAČNIJE ZAHVALJUJEMO!**

Istraživački projekti

DIMENZIJE LIČNOSTI, KVALITET RODITELJSTVA I ZLOSTAVLJANJE DECE – TRANSGENERACIJSKO PRENOŠENJE TRAUME, broj projekta ON145027

Projekt Ministarstva za nauku i zaštitu životne sredine za period 2006-2010.

(osnovna istraživanja)

Rukovodilac: prof. dr Dušica Lečić Toševski

Istraživački tim: prof. dr Veronika Išpanović, doc. dr Smiljka Popović Deušić, asist. dr Saveta Draganić Gajić, dr Milica Pejović Milovančević, Jelena Radosavljev, dr Bojana Pejušković, dr Marija Mitković, Tanja Obradović, Jelena Želeskov

SINDROM SAGOREVANJA NA RADU ZAPOSLENIH U SKUPŠTINI GRADA BEOGRADA

Koordinator: prof. dr Dušica Lečić Toševski

Istraživač: dr Bojana Pejušković

Period realizacije projekta: april 2006 – septembar 2007.

MULTICENTRIČNA, MEĐUNARODNA STUDIJA O DUGOTRAJNIM KLINIČKIM I SOCIJALNIM POSLEDICAMA POSLE RATNIH ISKUSTAVA U BIVŠOJ JUGOSLAVIJI – “CONNECT” projekt

Nacionalni koordinator: prof. dr Dušica Lečić Toševski

Istraživači/saradnici: dr Bojana Pejušković, mr Tijana Miladinović

Partner/donator: Donator projekta je Komisija Evropske zajednice, u okviru šestog Framework programa, ugovor broj INCO-CT-2004-509175 (2004-2007)

Partner i rukovodilac projekta: prof. dr Stefan Priebe

U projekt su uključeni medicinski fakulteti iz Londona, Modene, Beograda, Rijeke, Sarajeva, Skoplja i Zagreba.

www.connectstudy.co.uk

PREVENCIJA ALKOHOLIZMA KROZ RAD SAVETOVALIŠTA, projekat u organizaciji Grada Beograda

Rukovodilac projekta: Danica Đukić Bošković, mr sci, spec. pedagog

Učesnik i predavač: Snežana Filipović, dr sci, socijalni radnik

Projekat je odobren od strane Komisije za prevenciju bolesti zavisnosti pri Sekretarijatu za zdravstvo skupštine grada Beograda, koji je i finansijski podržao realizaciju projekta u periodu avgust-decembar 2007. godine.

ODSEK ZA BRAK I PORODICU dobio je program obuke za stručnjake u sistemu socijalne zaštite “Sistemski pristup u zaštiti mentalnog zdravlja porodice u praksi socijalne zaštite” na konkursu raspisanom od strane Ministarstva rada i socijalne politike (novembar 2007).

KLINIKAZA DECU I OMLADINU dobila je program obuke stručnjaka u sistemu socijalne zaštite, na konkursu raspisanom od strane Ministarstva rada i socijalne politike (novembar 2007) – Problemi, prevencija i unapređenje mentalnog zdravlja dece i mladih u socijalnoj zaštiti.

Autori: Milica Pejović, Smiljka Popović Deušić, Nenad Rudić

Realizatori: Milica Pejović, Smiljka Popović Deušić, Nenad Rudić, Dušanka Kalanj, Viola Pavše Ivkić, Teodora Minčić

Forum o dečijoj i adolescentnoj psihijatriji

I ove godine obeležili smo godišnjicu Instituta dvodnevni skupom koji je bio posvećen dečijoj i adolescentnoj psihijatriji 12-13. aprila 2007. godine, pod sloganom "Dete je otac čovekov".

Forum je održan u Beogradskom dramskom pozorištu, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja i uz finansijsku pomoć Ministarstva za nauku i zaštitu životne sredine, kao i brojnih farmaceutskih kuća: Alkaloid Skopje, Farmeks, Janssen-Cilag, Pfizer, Pharmaswiss.

Gospodin Nebojša Bradić, direktor Beogradskog dramskog pozorišta pozdravio je učesnike a prof. dr Dušica Lečić Toševski, direktor IMZ otvorila rad Foruma. Skup su pozdravili princeza Katarina Karađorđević, prof. dr Miroslava Jašović Gašić ispred Udruženja psihijatarata Srbije i prim. dr Vojislav Čurčić ispred DEAPS-a, nakon čega je usledio koncert dečijeg hora "Čarolija". Naši gosti iz inostranstva bili su Dr Michel Botbol (Francuska), Dr Gordana Milavić (Engleska), Margit Schmolke, dr sci i Dr Astrid Thome (Nemačka).

Tokom prepodnevog dela Foruma, prvog dana, održano je šest plenarnih predavanja:

- Adolescenti i hospitalni tretman – (ne)moguća misija Dnevne bolnice (Zagorka Bradić)
- Šta raditi sa nasilnim adolescentom (Michel Botbol, Francuska)
- Procena i rukovanje samopovređivanjem kod dece i adolescenata: model javnog zdravlja (Gordana Milavić, Engleska)
- Rezilijentnost kod dece i mladih (Margit Schmolke, Nemačka)
- Procesi ogledanja između dece i roditelja u psihoanalitičkom vrtiću (Astrid Thome, Nemačka)
- Seksualnost adolescenata (Jovo Toševski)

Rad je nastavljen u vidu okruglih stolova:

Agresija i nasilje – senka našeg doba - Moderator Oliver Vidojević

- Agresija i nasilje kod adolescenata (Milica Pejović Milovančević, Smiljka Popović Deušić, Zagorka Bradić)
- Zlostavljanje i zanemarivanje dece i mladih – naša iskustva (Oliver Vidojević)
- Maloletnička delinkvencija – stanje i procedura (Olivera Zečević)

Poremećaji ishrane u adolescenciji – Moderator Zagorka Bradić

- Poremećaji ishrane – glad za razumevanjem (Marija Đurović)
- Poremećaji ishrane – rad sa roditeljima (Vladimir Borovnica)
- Medicinska nutritivna terapija poremećaja ishrane (Jagoda Jorga)

Toksično roditeljstvo – Moderator Saveta Draganić Gajić

- Komplikovan razvod i uticaj na decu (Saveta Draganić Gajić, Sanja Nikolić, Desanka Nagulić, Snežana Stojanović)
- Škola roditeljstva (Olivera Aleksić, Dušanka Kalanj)
- Prava deteta (Slavka Lakićević)

Bolesti zavisnosti u adolescenciji – Moderator Zoran Stanković

- Komorbiditet i zavisnost od droga (Nikola Vučković)
- Politoksikomanija mladih – dijagnostičke zamke (Petar Nastasić)
- Alkoholizam mladih (Aleksandar Daković)

Adolescencija, zrelost, starost, demencija – Moderator Cvetana Crnobaric

- Blagi kognitivni poremećaj – izazov za psihijatre (Čedo Miljević)
- Pseudodemencija – mit ili realnost (Aleksandar Damjanović)

Dani Instituta za mentalno zdravlje

„Dete je otac čovekov“

FORUM O DEČIJOJ I ADOLESCENTNOJ PSIHIJATRIJI

12-13. april 2007.
ORGANIZATOR

Institut za mentalno zdravlje
pod pokroviteljstvom
Ministarstva zdravlja Republike Srbije

Mesto održavanja
Beogradsko dramsko pozorište

Forum je pružio priliku da se skrene pažnja na problem mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja sa kojima se sreću deca i mladi.

U radu Foruma učestvovali su istaknuti stručnjaci iz inostranstva, saradnici i prijatelji Instituta, stručnjaci iz cele zemlje, pacijenti, roditelji pacijenata i novinari.

Na zatvaranju Foruma učesnici su prisustvovali pozorišnoj predstavi „Creeps“ u Beogradskom dramskom pozorištu.

Simpozijum kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem

Simpozijum kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem održan je u Institutu za mentalno zdravlje 26.10.2007.

Pokrovitelj: Ministarstvo zdravlja Republike Srbije.

Organizatori: Udruženje za kliničku neurofiziologiju SCG i Institut za mentalno zdravlje.

Predsednik Organizacionog odbora: prof. dr Žarko Martinović.

Svi zaposleni u Odseku za epilepsije i kliničku neurofiziologiju aktivno su pomagali u organizaciji Simpozijuma.

Na Simpozijumu je učestvovalo 80 lekara specijalista neurologije, neuropsihijatrije i drugih oblasti koji imaju završenu edukaciju ili se sada nalaze na edukaciji iz kliničke neurofiziologije.

Štampan je Zbornik apstrakata Simpozijuma i **Vodič za kliničku neurofiziologiju – Standardi za rad u kliničkoj elektroencefalografiji** koji su podeljeni svim učesnicima.

Prof. dr Žarko Martinović, dr Maja Milovanović, dr Nevenka Buder, dr Mirjana Jovanović, dr Periša Simonović i psiholog Jasmina Vrbaški učestvovali su sa usmenim prezentacijama i sa posterima na Simpozijumu.

Dr Maja Milovanović prikazala je

Vodič 1: Minimalni tehnički zahtevi za rad u kliničkoj elektroencefalografiji

Prof. dr Žarko Martinović prikazao je

Vodič 3: EEG minimalni tehnički standardi za EEG registrovanje kod sumnje na moždanu smrt

Vodič 7: Pisanje EEG izveštaja

Vodič 9: Fotostimulacija

Grupa za izradu Vodiča: prof. dr Žarko Martinović, predsednik, prof. dr Ksenija Božić, prof. dr Nebojša Jović, prof. dr Nikola Ilanković, dr Ana Kelemen, prof. dr Stanko Milić, dr Maja Milovanović, doc dr Nenad Rajšić, doc dr Dragoslav Sokić, prof. dr Mirjana Spasić.

Vodiči su štampani u posebnoj publikaciji.

Dr Maja Milovanović prikazala je rad u okviru sesije – Radovi odabrani za usmenu prezentaciju:

M. Milovanović, Ž. Martinović, P. Simonović. Kliničke i elektroencefalografske karakteristike simptomatske epilepsije posle operacije tumora mozga.

Reorganizacija odeljenja i novine u funkcionisanju

Saradnja sa medijima – PR služba

Dr Ljubica Vidić imenovana je za PR Instituta. U proteklom periodu njena saradnja sa medijima obuhvatila je pet velikih akcija u organizaciji Instituta za mentalno zdravlje:

1. Obaveštavanje javnosti o svečanom obeležavanju 44-te godišnjice rada Instituta za mentalno zdravlje kroz rad III Foruma posvećenog Dečijoj i adolescentnoj psihijatriji, koji je održan 12-13.04.2007. godine u Beogradskom dramskom pozorištu. Na kraju svakog radnog dana pripremana su saopštenja za javnost koja su prosleđivana medijskim kućama.
2. U sklopu akcije Ministarstva zdravlja Republike Srbije o pravima pacijenata pod sloganom IMATE PRAVO, na edukativnom seminaru "Lekcije" održana je i press konferencija. Predavači, prof. dr Dušica Lečić Toševski, direktor Instituta za mentalno zdravlje i gospođa Slavka Lakićević, dipl. pravnik, zaštitnik prava pacijenata, upoznali su prisutne o pravima i obavezama pacijenata.
3. Konferencija za novinare održana je i 14.11.2007. godine, kada je predstavljen projekat PREVENCIJA ALKOHOLIZMA KROZ RAD SAVETOVALIŠTA koji je omogućila i podržala Skupština grada, Sekretarijat za zdravstvo, prepoznajući problem alkoholne zavisnosti kao gorući i sa trendom rasta u opštoj populaciji.
4. Prilikom svečanog otvaranja Kluba za pacijente i osoblje Instituta 28.11.2007. godine, čiju je rekonstrukciju i obnovu donatorskim sredstvima omogućila Opština Stari grad, ministar zdravlja prof. dr Tomica Milosavljević održao je konferenciju za novinare. Svečanom otvaranju, uz ministra i predsednika opštine Stari grad, gospođu Mirjanu Božidarević, prisustvovao je veliki broj uvaženih zvanica i predstavnika sedme sile.
5. Medijska promocija otvaranja Dnevne bolnice za adolescente održana je 26.12.2007. godine. Ministar zdravlja prof. dr Tomica Milosavljević svečano je otvorio Dnevnu bolnicu za adolescente.

Angažovanjem PR-a sprovedena je bilateralna saradnja sa predstavnicima TV medijskih kuća, novinarima dnevnih i nedeljnih listova i časopisa, uz nastojanje da se na objektivan i stručan način javnost informiše o radu Instituta.

Paralelno je započeta i interna personalna edukacija kolega i saradnika, sagovornika novinara, u cilju postizanja što profesionalnijeg nastupa u medijima i dostojnog predstavljanja institucije čiji smo neodvojivi deo.

Kabinet za treće doba

Aktivnosti Kabineta za treće doba u svom početnom periodu svedene su na dva radna dana u dispanzerskim uslovima Odeljenja za specijalističko konsultativne preglede Klinike za odrasle.

Kabinet radi zahvaljujući angažmanu tročlane ekipe u okviru organizacione jedinice u sledećem sastavu: psihijatar, viša med. sestra-radni terapeut i dipl. socijalni radnik, uz povremeno angažovanje saradnika, dipl. psihologa za potrebe neuropsihološke eksploracije. Radno vreme kabineta je od 7.30 do 14.30 h u okviru kojeg se sprovodi savetodavno-preventivni rad, dijagnostika i lečenje u uslovima dispanzera, kućne posete i medicinski tretman osoba trećeg doba sa posebnim potrebama.

Kabinet za kliničke studije

U okviru Kabineta za kliničke studije završene su četiri internacionalne studije III faze, aktivno se sprovode četiri a u toku su pregovori za izvršenje novih studija.

Sve kontrole studija ("monitorinzi") protekle su uspešno. Posebno treba istaći audit posetu tokom februara, u kojoj je Kabinet dobio najveće ocene. Kontrola rada Kabineta od strane inspektora Agencije za lekove (Kabinet je bio jedna od prvih nagledanih psihijatrijskih ustanova), zaslužuje posebnu pažnju – nalaz inspekcije o radu Kabineta bio je u potpunosti pozitivan.

U proteklom godini u rad Kabineta, uključen je veći broj lekara i medicinskih sestara, tako da danas u njegovom radu učestvuje desetak lekara. Ovaj trend nastaviće se i u narednoj godini.

Ulaganja Instituta u opremanje Kabineta za kliničke studije su konstantna i dugoročna. Kabinet je u proteklom godini opremljen novim aparatima i odgovarajućim kancelarijskim nameštajem.

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova

Usvojen 29. januara 2007. godine

KLINIKA ZA DECU I OMLADINU

Načelnik Klinike – Doc. dr Smiljka Popović Deušić

Glavna med. sestra – Marina Lučić

- o Odeljenje za specijalističko-konsultativne preglede (dispanzer)
- o Dnevna bolnica za decu
- o Dnevna bolnica za adolescente
  - *Kabinet za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja (ZOZZ)*
- o Kliničko odeljenje za decu i adolescente

KLINIKA ZA ODRASLE

Načelnik Klinike – Dr Goran Gajić

Glavna med. sestra – Tatjana Pravilović

Glavni med. tehničar, koordinator vanbolničke službe - Zlatko Vujin

- o Odeljenje za specijalističko-konsultativne preglede (dispanzer)
  - *Odsek za brak i porodicu*
  - *Kabinet za kućno lečenje*
  - *Kabinet za treće doba*
  - *Kabinet za psihoterapiju*
  - *Kabinet za krizna stanja*
- o Kliničko odeljenje za odrasle
- o Kliničko odeljenje za psihotične poremećaje – intenzivna nega
- o Kliničko odeljenje za psihotične poremećaje – poluintenzivna nega

o Kliničko odeljenje za krizna stanja i afektivne poremećaje

o Dnevna bolnica za odrasle

KLINIKA ZA BOLESTI ZAVISNOSTI

Načelnik Klinike – Prim. dr Petar Nastasić

Glavna med. sestra – Ljiljana Lutovac

- o Kliničko odeljenje za bolesti zavisnosti
- o Dnevna bolnica za bolesti zavisnosti (Palmotićeve)
- o Dnevna bolnica za bolesti zavisnosti (Paunova)
- o Dnevna bolnica za bolesti zavisnosti u adolescenciji (Paunova)

Odsek za epilepsije i kliničku neurofiziologiju

Šef Odseka – Prof. dr Žarko Martinović

Glavna med. sestra – Snežana Zlatanov

Odsek za medicinsku genetiku

Šef Odseka – Dr Snežana Branković

Služba za farmaceutsku delatnost (Apoteka) i laboratorijsku dijagnostiku

- *Kabinet za kliničke studije*

Šef Kabineta – Dr Čedo Miljević

Glavna med. sestra – Mira Vukobratović

Služba za naučno-istraživačku i obrazovnu delatnost

Šef Službe – Prof. dr Dušica Lečić Toševski

Šef Kabineta za obrazovnu delatnost – Doc. dr Zorka Lopičić

Služba za nemedicinske poslove

Šef Službe – Slavka Lakićević

Dorina Mikić, vms, imenovana jr za glavnu medicinsku sestru u Dnevnoj bolnici za bolesti zavisnosti (rešenje 27.03.2007).

Dr Ljubica Vidić imenovana je za PR Instituta i šefa Kabineta za treće doba.

Dr Snežana Branković dobila je naučno zvanje naučni saradnik (septembar 2007).

Dr Ivica Mladenović imenovan je za Nacionalnog predstavnika za saradnju sa SZO za oblast alkoholizma.

Prim. dr Petar Nastasić imenovan je u Radnu grupu za politiku i koordinaciju u Projektu "Balkan Youth Health Prevention" i Tematsku podgrupu za zdravstvo za izradu Nacionalne strategije za mlade.

Kabinet za obrazovnu delatnost

Lekcije IMZ

23.02. 2007.

Zorica Tomić, dipl. filozof, kulturolog,
komunokolog

UTICAJ MEDIJA NA MENTALNO
ZDRAVLJE

02.03.2007.

Dr Čedo Miljević, prim. mr ph
Branislava Gagić

NOVI PRISTUP U TERAPIJI DEPRESIJE
– NEUROPLASTIČNOST

09.03.2007.

Dr Gordana Dedić, VMA
SUICID U VOJNOJ SREDINI

23.03.2007.

Doc. dr Elka Stefanova
BLAGI KOGNITIVNI POREMEĆAJ KOD
ODRASLIH (BKP)

30.03.2007.

LUNDBECK U INSTITUTU ZA MENTALNO ZDRAVLJE

Prof. dr Dušica Lečić Toševski
CIPRALEX U TERAPIJI ANKSIOZNIH I
DEPRESIVNIH POREMEĆAJA

Dr Čedo Miljević

EBIXA U TERAPIJI DEMENCIJE

Dr Miloš Trikić

CLOPIXOL U TERAPIJI PSIHOTIČNIH
POREMEĆAJA

20.04.2007.

Dr Petros Polichronis
ČOVEK I NJEGOVE GRUPE U
VREMENU GLOBALIZACIJE

27.04.2007.

Dr Čedo Miljević
SUDSKO MEDICINSKO VEŠTAČENJE

11.05.2007.

Prof. Nadežda Krstić
NEUROPSIHOLOŠKA DIJAGNOSTIKA
U PSIHIJATRIJI RAZVOJNOG DOBA

15.06.2007.

NOVARTIS U IMZ – DEMENCIJE

Akademik Vladimir Kostić

PATOLOGIJA DEMENCIJA

Doc. dr Elka Stefanova

TERAPIJA DEMENCIJA

Dr Čedo Miljević

BIHEJVORALNI POREMEĆAJI U DEMENCIJI

22.06.2007.

Dr Bogdanka Čabak
ART RADIONICE U IMZ

29.06.2007.

Slavka Lakićević, doc. dr Zorka Lopičić
PRAVA I DUŽNOSTI PACIJENATA, MADRIDSKA
DEKLARACIJA

19.09.2007.

Prof. dr Ravi Ravindra, akademik Vladeta Jerotić,
dr Radmila Moačanin
NAUKA I DUHOVNOST

02.11.2007.

Prof. dr Dragan Pavlović
SAVREMENA TERAPIJA DEMENCIJA
Ass. dr Saveta Draganić Gajić
NOVINE U TERAPIJI DEPRESIVNOG POREMEĆAJA

23.11.2007.

Dr Mirjana Todorović, dr Olga Čolović
SMERNICE ZA LEČENJE ANKSIOZNIH POREMEĆAJA
Dr Aleksandra Marjanović
NOVINE U LEČENJU DEPRESIJE

14.12.2007.

Prof. dr Branko Ćorić, dr Srđan Bokonjić, dr Jasmina
Pavlov Sofronijević, Marina Paunović (Dnevna bolnica za
afektivne poremećaje)
SMERNICE ZA LEČENJE DEPRESIJE

28.12.2007.

Dr Goran Gajić, dr Biljana Lukić, dr Ljubica Vidić,
dr Bojana Pejušković
(Klinika za odrasle)
SMERNICE U LEČENJU SHIZOFRENIJE I PRIKAZ SLUČAJA

IMZ i ove godine organizuje i izvodi sledeće edukacije

Međunarodno priznate edukacije:

- Sistemska porodična terapija
- Balint – seminar
- Psihoanalitička psihoterapija odraslih

Ostale edukacije:

- Mentalno zdravlje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
- Mentalna higijena razvojnog doba
- Seminar za patronažne sestre i socijalne radnike
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara za rad u službama za zaštitu mentalnog zdravlja
- Osnovi psihodinamičkog savetovanja i psihoterapije odraslih
- Osnovi psihodinamičkog savetovanja i psihoterapije dece i adolescenata
- Sistemska porodična terapija alkoholizma
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara o bolestima zavisnosti

- Uvodni kurs iz Roršah-testa – eksnerov integrativni sistem
- Srednja grupa
- Edukacija za rad sa licima sa poremećajima ponašanja
- Opšta i specifična reedukacija psihomotorike i relaksacija
- Opšta defektološka dijagnostika – praktična primena
- Dijagnostika i tretman razvojnih jezičkih poremećaja
- Specifične smetnje učenja: prepoznavanje i rana intervencija u vrtiću i školi
- Značaj prenatalne dijagnostike i genetičko savetovanje
- Citogenetičke metode kultivacije različitih tkiva
- Citogenetička analiza tkiva

Edukacija lekara primarne zdravstvene zaštite za tretman pacijenata sa problemima mentalnog zdravlja, IV

Četvrti deo edukacije lekara primarne zaštite za tretman pacijenata sa problemima mentalnog zdravlja organizovan je od 7. do 28. marta 2007. godine u Institutu za mentalno zdravlje, uz podršku Komiteta za ljudska prava Norveškog lekarskog društva.

Edukacija je održana pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije i uz saglasnost regionalne kancelarije Svetske zdravstvene organizacije iz Kopenhagena a u skladu sa Nacionalnom politikom za mentalno zdravlje usvojenom od Vlade Republike Srbije januara 2007. godine.

Isti program primenjen je u Beogradu (Srbija) i u Sarajevu (Bosna i Hercegovina) i sastojao se iz četiri modula:

- 1) Nasilje i agresija kod adolescenata
- 2) Mentalno zdravlje žena
- 3) Mentalno zdravlje starih
- 4) Psihotični poremećaji u opštoj praksi

Predavači su bili stručnjaci iz oblasti mentalnog zdravlja, uključujući i predsednika Nacionalne komisije za mentalno zdravlje, profesore i docente Medicinskog i Filozofskog fakulteta i lekara opšte prakse. Balint grupe organizovane su i vođene od strane dva edukovana psihijatra iz Instituta za mentalno zdravlje.

Program edukacije:

Pozdravna reč, uvod u seminar – prof. dr Dušica Lečić Toševski

Preevaluacioni upitnik

Nasilje i agresija kod adolescenata – doc. dr Smiljka Popović Deušić, asist. dr Milica Pejović Milovančević, dr Zagorka Bradić

Prikaz slučaja kroz radionicu – dr Bogdanka Čabak (doc. dr Smiljka Popović Deušić, asist. dr Milica Pejović Milovančević, dr Zagorka Bradić)

Balint grupa – dr Nataša Vranješ, dr Tatjana Popović

Mentalno zdravlje žena – prof. dr Jelena Vlajković, doc. dr Zorka Lopčić

Prikaz slučaja kroz radionicu – dr Bogdanka Čabak (prof. dr Jelena Vlajković, doc. dr Zorka Lopčić)

Mentalno zdravlje starih – dr Čedo Miljević

Prikaz slučaja kroz radionicu – dr Bogdanka Čabak (dr Čedo Miljević)

Psihotični poremećaji u opštoj praksi – asist. dr Saveta Draganić Gajić

Prikaz slučaja – dr Bogdanka Čabak (asist. dr Saveta Draganić Gajić)

April 2007. – Razmena – poseta lekara iz Sarajeva i Beograda.

Evaluacija edukacije održana je u Sarajevu od 6. do 8. juna 2007. godine uz učešće kolega iz Sarajeva, Beograda i Komiteta za ljudska prava Norveškog lekarskog društva. Ovom sastanku prisustvovali su ambasador Republike Norveške i zamenik ministra zdravlja Kantona Sarajevo. Prof. dr Dusica Lečić Toševski prikazala je rezultate evaluacije seminara održanog u Beogradu.

Aktivnosti medicinskih sestara i tehničara IMZ

SVETSKI DAN SESTRINSTVA

12. maj 2007., Kraljevo

Nagrada za životno delo "Milena Tijanić" za 2007. godinu dodeljena je gospođi Dušanki Krajčinović, na predlog Društva psihijatrijskih sestara i tehničara Srbije, uz odobrenje Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Sestra Dušanka godinama je bila glavna sestra Instituta za mentalno zdravlje. Ceo svoj radni vek posvetila je dobrobiti pacijenata, kao i edukaciji i obrazovanju sestara i tehničara. Bila je izvanredan organizator, uvek jasna i spremna da sa neponovljivom jednostavnošću pruži pomoć i van svoje struke, svojom sposobnošću za saosećanje, koje se širilo oko nje i prenosilo na sve bez obzira na njihov položaj. Ta njena toplina bila je prepoznatljiva i najtežim bolesnicima i njihovim porodicama. Ona i danas svojim delom predstavlja profesiju, prati i podstiče njen razvoj i postavlja norme profesionalnog odnosa. Koleginica Dušanka Krajčinović postala je uzor svoje profesije. Nažalost, sestra Dušanka preminula je 20.04.2008. godine.

Slavica Goranović

Poremećaji ishrane u kliničkoj praksi – anoreksija nervosa (usmena prezentacija)

Biljana Milićević

Specifičnosti partnerskog odnosa i zaštite dece od zlostavljanja i zanemarivanja (usmena prezentacija)

Snežana Zlatanov, Mirjana Majstorović

Medicinska sestra u edukaciji pacijenata sa epilepsijom i zbrinjavanje u toku napada (usmena prezentacija)

Tatjana Pravilović

Partnerski odnos u tretmanu suicidalnog pacijenta (usmena prezentacija)

DRUGI KONGRES MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA REPUBLIKE SRBIJE SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

Vrnjačka Banja, 06-10.06.2007.

Zlatko Vujin

Motivacija sestara u timskom radu (usmena prezentacija)

SASTANAK DRUŠTVA PSIHIJATRIJSKIH SESTARA I TEHNIČARA SRBIJE

Sombor, 14. septembar 2007.

Zlatko Vujin

Simptomi burnout sindroma (usmena prezentacija)

Ljiljana Lutovac

Simptomi i prepoznavanje zloupotrebe psihoaktivnih supstanci (usmena prezentacija)

PROMOCIJA NACIONALNE STRATEGIJE ZA PREVENCIJU BOLESTI ZAVISNOSTI

Društvo psihijatrijskih sestara i tehničara Srbije

Kikinda, 23. novembar 2007.

Radno predsedništvo – Zlatko Vujin

SAVETOVANJE GLAVNIH MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA, SESTARA IZ PRAKSE, NASTAVNIKA ZDRAVSTVENEGESREDNJIH I VISOKIH MEDICINSKIH ŠKOLA SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

Pokrovitelj – Ministarstvo zdravlja Republike Srbije

Tara, 28.11–01.12.2007.

Zlatko Vujin

Partnerski odnos sestra-pacijent (usmena prezentacija)

Ljiljana Lutovac

Partnerski odnos sestra-pacijent (usmena prezentacija)

SARADNJA SA MINISTARSTVOM ZDRAVLJA REPUBLIKE SRBIJE

Zlatko Vujin, viši medicinski tehničar, koordinator vanbolničke službe IMZ, član je Komisije za konsenzus pri Ministarstvu zdravlja. Zadatak Komisije je objedinjavanje rada svih sestrinskih asocijacija u zemlji.

On je, takođe, član Komisije za stručni nadzor u oblasti zdravstvene nege, pri Ministarstvu zdravlja. Komisija obavlja nadzor i proverava kvalitet stručnog rada u oblasti zdravstvene nege.

Antistigma kampanja "I ja imam pravo"

POVODOM SVETSKOG DANA MENTALNOG ZDRAVLJA

10. oktobar 2007, Studentski kulturni centar

Organizator:

Ministarstvo zdravlja Republike Srbije

Caritas SCG

Nacionalna komisija za mentalno
zdravlje

Institut za mentalno zdravlje

Otvaranje javne tribine:

Velečasni Vasilav Varga, Caritas SCG,
Daniele Bombardi, Caritas Italiana,
dr Goran Ilić, pomoćnik Ministarstva
zdravlja za Sektor za programsku
zdravstvenu zaštitu, prof. dr Dušica
Lečić Toševski, Nacionalna komisija za
mentalno zdravlje, direktor Instituta za
mentalno zdravlje.

Program:

Dr Melita Vujnović, SZO – Stigma i
diskriminacija: izazovi za davaoce
zdravstvenih usluga

Dr Paolo Serra, konsultant Caritasa
– Mentalno zdravlje u svetu koji se
menja – uticaj kulture i različitosti

*Dr Milan Stanojković, SPB Gornja Topo-
nica, član NKMZ* – Primer dobre
prakse – Centar za zaštitu mental-
nog zdravlja u zajednici "Medijana",
Niš

*Pacijenti Centra za zaštitu mentalnog
zdravlja u zajednici "Medijana", Niš*
i korisnici zaštićenog stana u okviru
SPB Gornja Toponica

*Ljiljana Palibrk, Helsinški odbor za ljud-
ska prava* – Predstavljanje izveštaja
Ljudi na društvenoj margini – Ljud-
ska prava u psihijatrijskim bolnicama

Dr Vladimir Jović, IAN – Psihosocijalni
programi kao oruđe za integraciju u
zajednicu

*Pacijenti Instituta za mentalno zdravlje,
Beograd*

*Prof. dr Veronika Išpanović, Savet za
prava deteta Vlade Republike Srbije,
Fakultet za specijalnu edukaciju i
rehabilitaciju, član NKMZ* – Deca i
mentalno zdravlje

Anica Spasov, Naša kuća – Ometeno dete – ometena po-
rodica?

*Dragana Ćirić Milovanović, Jovanka Radovanović, People
in Need* – Podrška transformacije Ustanova i pokretanje
promena u sistemu socijalnog zbrinjavanja osoba
sa smetnjama u razvoju i predstavljanje sajta www.nadobromputu.com

Dr Olga Pavasović, Čovekoljublje – Stari i mentalno zdrav-
lje

Saša Dinčić – Štićenik Centra „Spes“ Caritasa Beograd

Igor Kožuljević, Udruženje za uzajamnu pomoć Fenix
– Tuzla

Tanja Janjić, Autonomni ženski centar – Mentalno zdrav-
lje žena koje su pretrpele nasilje

Igor Mihaljević, Dnevnik – Mediji i stigma

Od posebnog značaja za Institut za mentalno zdrav-
lje je to što su naši pacijenti sa hroničnim mentalnim
poremećajima imali svoju izložbu i grupu in vivo sa soci-
jalnom radnicom Marinom Paunović.

Psihoanalitička psihoterapija i grupna analiza u Srbiji i Evropskoj zajednici

Društvo psihoanalitičkih psihoterapeuta Srbije (DPPS) u saradnji sa Društvom za grupnu analizu (DGA) i Evropskom federacijom za psihoanalitičku psihoterapiju u javnom zdravstvu (European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy in Public Sector – EFPP) organizovalo je Konferenciju o psihoanalitičkoj psihoterapiji i grupnoj analizi u Srbiji i Evropskoj Uniji, 13. oktobra 2007. u IMZ.

Prof. Dušica Lečić Toševski, direktor Instituta za mentalno zdravlje u čijem je okrilju DPPS nastao i svih ovih godina obitavao, svesrdno je podržala Konferenciju i pomogla njenu organizaciju. Prof. Lečić Toševski koja je i rukovodilac subspecijalizacije iz psihoanalitičke psihoterapije na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, upoznala je goste iz inostranstva sa kapacitetima Instituta kao terapijske, naučnoistraživačke i edukativne baze, najavila njegovu nominaciju za Kolaborativni centar SZO i istakla značajne napore koji se ulažu da psihoanalitička psihoterapija ravnopravno koegzistira sa drugim terapijskim pravcima i veštinama u javnom zdravstvu.

Uvaženi gosti, Dr Luc Moyson, predsednik EFPP, Dr Ludec Vrba, koordinator za centralnu i jugoistočnu Evropu i Peggy Deeny, koordinator za sekciju Grupne terapije, tokom svog boravka održali su niz radnih sastanaka i supervizija.

Dr Luc Moyson održao je predavanje "Evropska federacija za psihoanalitičku psihoterapiju: prošlost, sadašnjost i budućnost". On je objasnio da je cilj ove organizacije, još od 1991. godine kada je osnovana u Londonu, bio da pruži značajan doprinos zaštiti mentalnog zdravlja svih stanovnika Evrope i da olakša komunikaciju između psihoanalitičkih psihoterapeuta iz raznih evropskih zemalja.

Danas su 23 evropske zemlje punopravne članice EFPP, 4 zemlje su pridruženi članovi a nekoliko zemalja ima status posmatrača. Članovi EFPP su samo nacionalne mreže a ne pojedinci. EFPP se sastoji od: 1) sekcije za psihoanalitičku psihoterapiju odraslih 2) sekcije za decu i adolescente

i 3) sekcije za grupe. Sekcija za psihoanalitičku bračnu i porodičnu psihoterapiju trenutno je u fazi nastanka.

Konferenciji je prisustvovalo 78 članova, od najstarijih članova i osnivača DPPS-a prof. Nevenke Tadić, prof. Milana Popovića, prof. Miroslava Antonijevića, prof. Ksenije Kondić, Vladimira Kovačevića, Stevana Vidojkovića, Milice Martinović, Zorke Lopičić, zatim osnivača DGA Ivanke Jovanović Dunjić i Tije Despotović, preko aktivnih i punopravnih članova, pa sve do najmlađih kandidata koji su tek započeli svoju edukaciju i aplikuju za članstvo u Društvu. Kolege iz Valjeva, Niša, Leskovca, Pirota, i Jagodine svojim prisustvom su pokazali entuzijazam, predanost Društvu i veliku potrebu da se psihoanalitička psihoterapija i grupna terapija razvija u unutrašnjosti.

Doc. dr Zorka Lopičić, predsednik DPPS, u svom uvodnom referatu govorila je o istoriji, sadašnjem stanju i perspektivi DPPS-a i edukacije iz psihoanalitičke psihoterapije.

Na završetku Konferencije, članovi Izvršnog odbora EFPP evaluirali su svoj trodnevni rad kao i jednogodišnju intenzivnu prepisku koja je prethodila dolasku u Beograd. Sve planove koji su im tokom Konferencije izloženi zdušno su podržali i preporučili.

Konačni epilog dugogodišnjeg rada DPPS-a krunisanog Konferencijom o psihoanalitičkoj psihoterapiji u Srbiji, usledio je 12.11.2007. pismenim obaveštenjem da je na sastanku Izvršnog odbora EFPP-a koji je održan 9. i 10. novembra u Berlinu, odlučeno da se **Društvu psihoanalitičkih psihoterapeuta Srbije dodeli status punopravnog člana EFPP-a.**

Dr Luc Moyson, predsednik EFPP-a i Ann-Marie Schloesser, koordinator EFPP-a za sekciju psihoanalitičke psihoterapije odraslih, uputili su Društvu psihoanalitičkih psihoterapeuta Srbije srdačne čestitke i poziv na plodonosnu saradnju u budućnosti.

Udruženja

Socioterapijski klub sredom

Socioterapijski klub sredom namenjen je pacijentima Instituta i u ovakvoj formi postoji još od 1995. godine, pod vođstvom Marine Paunović, dipl. socijalnog radnika, a od nedavno i više medicinske sestre Verice Milošev.

Rad Kluba odvija se kroz terapijsku komunikaciju, socijalizaciju, aktivno angažovanje, učenje i napredovanje svakog pacijenta pojedinačno, ali i grupe u celini.

Klub ima oko 30 stalnih članova.

Sadržaj rada Kluba je različit i o njemu se dogovaraju sami članovi Kluba: književna popodnevna, slikarske radionice, edukativna predavanja, kviz itd.

Svake druge srede više od godinu dana dr Bogdanka Čabak, lekar opšte medicine i slikarka, moderator je slikarske radionice. Njene aktivnosti u radu sa pacijentima baziraju se na stalnoj aktivaciji pacijenata, izražavanju njihovih emocija i raspoloženja kroz slikarstvo i crtanje. Istovremeno je njen rad i edukativan, jer pacijente upoznaje sa značajima iz oblasti slikarstva. Pokazalo se da je njenim učešćem u radu Kluba, veliki broj pacijenata dolazio više do izražaja putem slika,

ali i neposrednim kontaktom koji dr Čabak ostvaruje u radu sa pacijentima.

Klub sredom godinu dana podržavala je farmaceutska kuća Jansen Cylag.

Predavači i teme u 2007. godini

Februar

Dr. Ivica Mladenović / Zavisnost od pušenja

Mart

Dr Sanja Nikolić / Uloga i značaj porodice u lečenju psihijatrijskih pacijenata

April

Dr Blagoje Kuljić / Strahovi

Maj, Jun

Dr Branko Ćorić / Predrasude

Septembar

Dr Goran Gajić / Bipolarni afektivni poremećaj

Oktoibar

Dr Milo Jokanović / Socijalne fobije

Novembar

Dr Goran Gajić / Sugestija / autosugestija

Decembar

Dr Bogdan Drakulić / Vreme u psihijatrijskim poremećajima.

Pacijenti "Kluba sredom" aktivno su učestvali u javnoj tribini povodom svetskog dana mentalnog zdravlja i antistigma kampanje "I ja imam pravo" (SKC, Beograd, 10. oktobar 2007).

Umetnički radovi pacijenata Kliničkog odeljenja za krizna stanja i afektivne poremećaje i Kliničkog odeljenja za psihotične poremećaje, nastali tokom radne terapije, bili su izloženi na Uskršnjoj i Novogodišnjoj izložbi u Institutu.

Izložbe su bile prodajnog karaktera i predstavljale su dodatnu motivaciju pacijentima za učešće u sopstvenom lečenju koje doprinosi njihovoj resocijalizaciji.

Novosti

Prof. dr Dušica Lečić Toševski:

Član je Saveta Predsedničkog institucijskog programa Svetske psihijatrijske asocijacije "Psihijatrija orijentisana na osobu".

Predsednik je Radne grupe "Masovno nasilje i mentalno zdravlje" Svetske psihijatrijske asocijacije.

Član je Međunarodnog saveta Časopisa "Psychiatriki".

Član je Radne grupe za edukaciju stručnjaka u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Projekat Ministarstva zdravlja Republike Srbije, Kanadskog udruženja za međunarodno zdravlje i Kvins Univerziteta Kanada – 2006-2010.

Izabrana je za međunarodog člana Američke psihijatrijske asocijacije, 15. decembra 2007. godine, "zbog značajnog doprinosa psihijatriji".

Institut za mentalno zdravlje postao je član Svetske asocijacije za dinamičku psihijatriju (WADP) – predsednik Srpske podružnice je prof. dr Dušica Lečić Toševski.

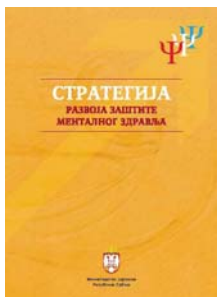
UDŽBENIK PSIHIJATRIJE ZA STUDENTE MEDICINE

Urednici: Miroslava Jašović Gašić i Dušica Lečić Toševski

Koncepcija ovog udžbenika prilagođena je savremenom pristupu dijagnostici i lečenju mentalnih poremećaja i sledi kriterijume novog curriculuma iz psihijatrije koji je uveden na Medicinskom fakultetu.

"Nadamo se da će udžbenik omogućiti sticanje znanja iz oblasti kako normalnog, tako i patološkog mentalnog funkcionisanja i omogućiti studentima da postanu lekari koji će imati sveobuhvatni pristup pacijentu, bez obzira kojom oblašću se u budućnosti budu bavili".

Urednici

STRATEGIJA RAZVOJA ZAŠTITE MENTALNOG ZDRAVLJA

Nacionalna komisija za mentalno zdravlje, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije

Vlada Republike Srbije usvojila je Strategiju za razvoj mentalnog zdravlja januara 2007. godine. Strategija je odštampana na srpskom i engleskom jeziku (www.imh.org.yu) i izložena na Regionalnoj konferenciji SZO održanoj u Beogradu (17-20.09.2007).

Deo Strategije je akcioni plan za sledeći desetogodišnji period koji podrazumeva zaštitu prava osoba obolelih od mentalnih poremećaja, proces deinstitutionalizacije, odnosno uspostavljanje službi za zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici, prevenciju mentalnih poremećaja i unapređenje mentalnog zdravlja, zastupanje i javno zagovaranje. Ministarstvo zdravlja i Nacionalna komisija već su napravili značajne korake u implementaciji Strategije: pripremljen je nacrt zakona o pravima mentalno obolelih osoba; započeta je kampanja protiv stigme, diskriminacije i isključivanja obolelih; u Nišu je otvoren prvi centar za zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici oktobra 2005. godine; obavlja se kontinuirana edukacija lekara primarne zdravstvene zaštite u oblasti mentalnog zdravlja; uložena su velika materijalna sredstva za poboljšanje uslova u psihijatrijskim ustanovama a napravljen je plan za rekonstrukciju velikih psihijatrijskih bolnica u kojima je već započeo proces deinstitutionalizacije i značajno redukovano broj postelja.

Primena Strategije je važan i dugotrajan proces koji zahteva razvijanje partnerstva za mentalno zdravlje i međusektorsku saradnju uz uključivanje celokupne zajednice – relevantnih ministarstava, lokalne samouprave, stručnih udruženja, nevladinih organizacija i medija. Jedino zajedničkim naporom možemo ostvariti cilj kojem težimo – stvaranje modernog sistema zdravstvene zaštite u kojem će se činiti napori da se spreči razvoj mentalnih poremećaja a osobe sa problemima mentalnog zdravlja dobiti pravovremeno i delotvorno lečenje i mogućnost da ostanu u svojoj zajednici, i ne budu stigmatizovane zbog važećih i raširenih predrasuda.

*Prof. Dr Tomica Milosavljević, ministar zdravlja
(iz predgovora Strategiji za razvoj zaštite mentalnog zdravlja)*

Objavljeni i referisani radovi stručnjaka IMZ

Poglavlja u inostranim knjigama

1. Lecic Tosevski D, Pejovic Milovančević M, Popovic Deusic S. Suicide and disaster. Wiley, 2007 (in press).

Nacionalne knjige i priručnici

1. Munjiza M (ur.). Prvi intervju u kliničkoj praksi. Elit Medica, Beograd, 2007.
2. Munjiza M. Klinička psihopatologija za zdravstvene radnike i saradnike. Panevropski univerzitet, Banja Luka, 2007.
3. Munjiza M. Nega u psihijatriji sa osnovama psihijatrije (autorizovana skripta za Fakultet za medicinsku negu), Banja Luka, 2007 (u štampi).
4. Munjiza M. Psihijatrija na pragu 21. veka. Panevropski univerzitet, Banja Luka, 2007 (u štampi).
5. Timotijević I. Litijum i afektivni poremećaji. Institut za mentalno zdravlje, Beograd, 2007.

Poglavlja u nacionalnim knjigama i monografijama

1. Ćorić B. Uloga specijalnog (socijalnog) pedagoga u savremenoj socijalnoj psihijatriji. U: Poremećaji ponašanja i prestupništvo mladih: socijalno pedagoški diskurs (ur. D. Radovanović), FASPER, Beograd, 2007, 111-129.
2. Ćorić B. Umesto predgovora ili o ljubavi i praznini. U: Ljubav i psihijatrija, Ljudi govore..., (ur. B. Ćorić), Fasper i Institut "Dr L. Lazarević", Beograd, 2007, 4-6.
3. Draganić Gajić S, Lečić Toševski D. Disocijativni (konverzivni) poremećaji. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 177-184.
4. Draganić Gajić S, Lečić Toševski D. Ostali neurotski poremećaji. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 183-184.
5. Draganić Gajić S, Lečić Toševski D. Somatoformni poremećaji. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 179-182.

6. Draganić Gajić S, Nagulić D, Stamenković Rudić B, Stojanović S. Perspektive sistemske porodične terapije u razumevanju ljubavi i mržnje u partnerskoj relaciji. U: Ljubav i psihijatrija, Ljudi govore..., (ur. B. Ćorić), Fasper i Institut "Dr L. Lazarević", Beograd, 2007, 119-129.
7. Drakulić B. Način vođenja intervju sa žrtvama rata. U: Prvi intervju u kliničkoj praksi (ur. M. Munjiza), Elit Medica, Beograd, 2007.
8. Latas M, Lečić Toševski D. Psihoterapija. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 271-279.
9. Lažetić G. Prvi intervju kod bolesti zavisnosti. U: Prvi intervju u kliničkoj praksi, (ur. M. Munjiza), Elit Medica, Beograd, 2007.
10. Lečić Toševski D, Draganić Gajić S. Poremećaji ličnosti. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 196-203.
11. Lečić Toševski D, Draganić Gajić S. Reakcije na težak stres – posttraumatski stresni poremećaj i akutna stresna reakcija. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 170-176.
12. Martinović Ž, Božić K, Jović N, Ilanković N, Kelemen A, Milić S, Milovanović M, Rajšić N, Sokić D, Spasić M. Vodiči za rad u kliničkoj neurofiziologiji I. U: Klinička elektroencefalografija – standardni metodi. Udruženje za kliničku neurofiziologiju SCG, Beograd, 2007, 1-62.
13. Munjiza M. Organizacija psihijatrijske službe. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 35-36.
14. Munjiza M. Primena epidemiološkog metoda u psihijatriji. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 33-34.
15. Munjiza M. Socijalni pristup u psihijatriji. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 29-32.
16. Munjiza M. Socioterapija. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 280-281.
17. Pejović Milovančević M, Lečić Toševski D. Poremećaj kontrole impulsa. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 204-205.
18. Pejović Milovančević M, Lečić Toševski D. Poremećaj seksualnosti i polnog identiteta. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 194-195.

19. Pejović Milovančević M, Popović Deušić S, Lečić Toševski D. Agresija kod maloletnih delinkvenata – savremeni koncepti i terapija. U: Poremećaji ponašanja i pristupništvo mladih: specijalno-pedagoški diskurs (ur. D. Radovanović). Beograd, FASPER, Beograd, 2007.
20. Popović Deušić S. Mentalna retardacija. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 206-209.
21. Timotijević I, Draganić Gajić S. Anksiolitici, hipnotici. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 264-264.
22. Timotijević I, Draganić Gajić S. Antidepresivi. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 260-263.
23. Timotijević I, Draganić Gajić S. Dinamska psihijatrija. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 23-28.
24. Timotijević I, Draganić Gajić S. Poremećaji raspoloženja. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine (ur. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2007, 140-155.

Radovi u časopisima indeksiranim u Current Contents (CC) ili Science Citation Index-u (SCI)

1. Ferrie CD, Caraballo R, Covanis A, Demirbilek V, Dervent A, Fejerman N, Fusco L, Grunewald RA, Kanazawa O, Koutroumanidis M, Lada C, Livingston JH, Nicotra A, Oguni H, Martinovic Z, Nordli DR Jr, Parisi P, Scott RC, Specchio N, Verrotti A, Vigevano F, Walker MC, Watanabe K, Yoshinaga H, Panayiotopoulos CP. Autonomic status epilepticus in Panayiotopoulos syndrome and other childhood and adult epilepsies: a consensus view. *Epilepsia*, 2007, 48(6), 1165-1172.
2. Jocić Jakubi B, Martinovic Z, Kozic D. Epileptic encephalopathy with bilateral continuous spike-waves during slow sleep in a child with vacuolating megalencephalic leukoencephalopathy. *Eur J Paediatr Neurol*, 2007, 11(3), 181-184.
3. Lecic Tosevski D, Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S. Reform of mental health care in Serbia: Ten steps plus one. *World Psychiatry*, 2007, 6, 51-55.
4. Martinovic Z. The new ILAE report on classification and evidence-based commentary on Panayiotopoulos syndrome and autonomic status epilepticus. *Epilepsia*, 2007, 48(6), 1215-6.

Radovi u časopisima indeksiranim u Medline-u

1. Čavić T, Lečić Toševski D, Pejović M. Posttraumatski stresni poremećaj i strategije prevladavanja kod psihotraumatizovanih izbeglica. *Medicinski pregled* (u štampi).
2. Draganić Gajić S, Lečić Toševski D, Švrakić D, Paunović V, Cvejić V, Cloninger RB, Trbojević R. Psihosomatski koncept Graves-ove bolesti – bihevioralne i biohemijske karakteristike. *Medicinski Pregled*, 2007 (u štampi).

3. Lečić Toševski D, Pejović Milovančević M, Popović Deušić S, Šušić V. Psihijatrijski aspekti spavanja. *Glas, SANU*, 2007, 49, 89-98.
4. Pejović Milovančević M, Lečić Toševski D, Tenjović L, Draganić Gajić S, Christodoulou GN, Stepanović J. Stavovi specijalizovane psihijatrije prema mentalnim poremećajima. *Medicinski pregled*, 2007, 7-8, 382-286.
5. Popović Deušić S, Pejović Milovančević M, Draganić Gajić S, Aleksić Hill O, Lečić Toševski D. Spektr psihotičnih poremećaja u detinjstvu. *Srp Arh Celok Lek*, 2007 (u štampi).

Radovi u časopisima koji nisu indeksirani u gore navedenim bazama podataka

Međunarodni časopisi

1. Lecic Tosevski D, Divac Jovanovic M. Group psychotherapy of persons with personality disorders. *Dynamische Psychiatrie (Dynamic Psychiatry)*, 2007, 40, 221-222.
2. Milovanovic M, Jarebinski M, Martinovic Z. Prevalence of headaches in children from Belgrade, Serbia. *European Journal of Paediatric Neurology*, 2007, 11, 135-141.

Nacionalni časopisi

1. Adamović T. Psihološke karakteristike supruga alkoholičara. *Sanamed*, 2007, 2(2), 43-47.
2. Filipović S. Grupni proces u tretmanu adolescenata iz alkoholičarskih porodica. *Sanamed*, 2007, 2(2), 85-89.
3. Lažetić G, Nastasić P. Patološko korišćenje interneta – "zavisnost od interneta". *Sanamed*, 2007, 2(2), 81-83.
4. Mladenović I, Dimitrijević I. Zrele orijentacije u moralnom rasuđivanju – komparativna analiza adolescenata iz alkoholičarske i nealkoholičarske porodice. *Sanamed*, 2007, 2(2), 53-59.
5. Mladenović I, Nastasić P. Alkoholizam i sistemska porodična terapija. *Sanamed*, 2007, 2(2), 33-43.
6. Nastasić P, Lažetić G. Dijagnoza alkoholizma i evaluacija za vrstu lečenja. *Sanamed*, 2007, 2(2), 27-33.
7. Pejović Milovančević M, Stanković M. Poremećaj ponašanja. *Psihologija danas*, 2007, 26/7, 47-50.

Izvodi u zbornicima*Izvodi u zborniku međunarodnog skupa*

1. Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D, Gajic G, Nagulic D, Stojanovic S, Milicevic J, Nikolic S. Complicated divorce and specificities of family disfunction. Abstract Book, Eur Psychiatry, 2007, 22, Suppl. 1, p. 189.
2. Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D, Paunovic V. Hyperthyroidism – biochemical personality profiles of the patients. Abstract Book, Eur Psychiatry, 2007, 22, Suppl. 1, p. 217.
3. Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D, Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S. Specificities of interventions and treatment of emotionally neglected children in context of high-conflict divorce. Abstract Issue, 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 21-23 September 2007. p. 140.
4. Lecic Tosevski D. Psychiatric reform in Eastern Europe and the Balkans. Abstract Issue, 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 21-23 September 2007. p. 16.
5. Lecic Tosevski D. Psychosocial consequences of mass violence. Abstract Issue, 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 21-23 September 2007. p. 83.
6. Lecic Tosevski D. The role of personality in response to trauma. Abstract Book, Eur Psychiatry, 2007, 22, Suppl. 1, p. 216.
7. Lopic Z, Perunicic I, Knezevic G, Djerkovic I. Mothers, fathers and children with developmental problems. Book of Abstracts, The 15th European Congress of Psychiatry, Madrid, March 17-21, 2007, p. s41.
8. Martinovic Z, Buder N, Djokic R, Jovanovic M, Milovanovic M, Simonovic P. Screening for symptoms of anxiety and depression in epilepsy associated with migraine. 27th International Epilepsy Congress Proceedings, Singapore 2007, Epilepsia, 48, (Suppl 7) 2-177.
9. Martinovic Z, Milovanovic M, Simonovic P, Buder N. Efficacy of lamotrigine in long-term treatment of drug-resistant, partial epilepsy. Abstracts book. 11th European Federation of Neurological Societies Congress, Brussels, Belgium, August 25-28, 2007.
10. Mladenovic I, Dimitrijevic I. Comparative analysis of moral judgment of alcoholics and non-alcoholics from general population. 3rd Adriatic Drug Addiction Conference/4th South East European Addiction Network Symposium, 17-20 October 2007, Sarajevo. Medical Archives, 2007, 61, 2, Suppl. 2, p.68.
11. Nikolic S, Lecic Tosevski D, Draganic Gajic S, Nagulic D, Stojanovic S, Milicevic J. Burnout syndrome among the representatives of judiciary for the most severe crimes. Abstract Book, Eur Psychiatry, 2007, 22, Suppl. 1, p. 191.
12. Pejovic Milovancevic M, Ispanovic Radojkovic V, Popovic Deusic S. Bulling in Serbia elementary schools – facts and future ideas. 15th AEP Congress Madrid, 17-21 March 2007. European Psychiatry, 2007, 22, 1, P363.
13. Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S, Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D. Child abuse and neglect – Serbian experience. Abstract Issue, 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 21-23 September 2007. p. 152.
14. Perunicic I, Knezevic G. What do lie-scales really measure? Book of Abstracts. The 9th European Conference of Psychological Assessment, Thessaloniki, Greece, 3-6 May 2007, p.44.
15. Petrovic Stefanovic N, Pejuskovic B, Lecic Tosevski D, Perunicic I. Burnout syndrome among general practitioners and anaesthesiologists. Abstract Book, Eur Psychiatry, 2007, 22, Suppl. 1, p. 285.
16. Popovic Deusic S, Pejovic Milovancevic M, Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D. Child and adolescent psychiatry in Serbia – current situation and perspectives. Abstract Issue, 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, September 21-23, 2007. Psychiatriki 2007, 18, 1,152.
17. Stepanovic J, Ostojic M, Lecic Tosevski D, Vukovic O, Djordjevic Dikic A, Beleslin B, Nedeljkovic I, Giga V, Nedeljkovic M, Stojkovic S. Multivariate analysis of parameters associated with development of myocardial ischemia during mental stress test. European Journal of Echocardiography, Abstracts Supplements, 2007, 592.
18. Stepanovic J, Ostojic M, Lecic Tosevski D, Vukovi O, Djordjevic Dikic A, Beleslin B, Giga V, Nedeljkovic I,

Petrasinovic Z, Vujusic Tesic B. Mental stress test facilitates development of myocardial ischemia during exercise stress test. Abstracts 2005-2007, ESC Congress, 2007, 1-5 September, Vienna, Austria.

19. Stojkovic J, Pejovic Milovancevic M, Lecic Tosevski D. The psychiatry training in Serbia. Abstract Issue, 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 21-23 September 2007. p. 48.
20. Vidojevic O, Bradic Z, Hil Aleksic O, Dukanac V, Stankovic S, Marjanovic A, Lecic Tosevski D. New achievements in mental health care and psychotherapy of adolescents in Serbia. Abstract book, 15th World Congress of the World Association for Dynamic Psychiatry and XXV International Symposium of the German Academy for Psychoanalysis, St. Peterburg, Russia, 15-18 May 2007, p. 60-61.

Izvodi u zborniku nacionalnog skupa

1. Aleksic Hil O, Pejovic Milovančević M, Popovic Deušić S, Povše Ivkić V. Inkluzija u vaspitno obrazovnom procesu. Dani defektologa Srbije, Vrnjačka banja 15-18. januar 2007. Zbornik rezimea, str. 76.
2. Aleksic Hil O, Popovic Deušić S, Pejovic Milovančević M, Povše Ivkić V. ADHD dijagnoza, diferencijalna dijagnoza. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007, Zbornik apstrakata, str. 25.
3. Aleksic Hil O, Stanojević S, Popovic Deušić S, Pejovic Milovančević M, Rudić N. Klinička ispoljavanja anoreksičnog sindroma – dinamičke smernice. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007. Zbornik apstrakata, str. 37.
4. Garibović E, Aleksic Hil O, Pejovic Milovančević M, Popovic Deušić S. Uporedni prikaz efekata psihostabilizatora iz grupe antiepileptika na psihostabilizaciju afekta i impulsivnost adolescenata. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007, Zbornik apstrakata, str. 64.
5. Jakovljević V, Martinović Ž. Kliničke karakteristike epilepsije kod dece i adolescenata sa epilepsijom i anksiozno-depresivnim poremećajima. Simpozijum kliničke neurofiziologije s međunarodnim učešćem, Beograd, 26.10.2007, Zbornik sažetaka, str. 75.
6. Jovanović M, Buder N, Vrbaški J. Promena EEG-nalaza tokom dvomesečne perzistentne vidne aure kod 23-godišnje pacijentkinje sa migrenom – prikaz slučaja. Simpozijum kliničke neurofiziologije s međunarodnim učešćem, Beograd, 26.10.2007, Zbornik sažetaka, str. 52.
7. Lješević B, Martinović Ž, Jović S. Karakteristike kvantitativne analize EEG-a kod pacijenata sa i bez posttraumatske epilepsije u odnosu na grupu zdravih osoba. Simpozijum kliničke neurofiziologije s međunarodnim učešćem, Beograd, 26.10.2007, Zbornik sažetaka, str. 41.
8. Majkić V. Sistemski pristup u terapiji poremećaja ponašanja mladih. Zbornik radova Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, 2007.
9. Martinović Ž. Stigma kod pacijenata s epilepsijom.
10. Epileptološka škola Jugoslovenskog saveza liga za borbu protiv epilepsije, Bečići, 4-7.10.2007. Zbornik radova, str.11.
10. Milovanović M, Martinović Ž, Simonović P. Kliničke i elektroencefalografske karakteristike simptomatske epilepsije posle operacije tumora mozga. Simpozijum kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, oktobar 2007, Zbornik sažetaka, str 27.
11. Mraković D, Purić Pejaković J, Buder N, Ristić R. Učestalost psihopatoloških ispoljavanja kod adolescenata i mogućnosti prevencije. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007, Zbornik apstrakata, str. 69-70.
12. Paunić M, Zejganović J, Tomić S, Ilić D, Pejovic Milovančević M, Jović S. Vraćanje vaspitne uloge škole kroz program "Vaspitanje za zdravlje kroz životne veštine". I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20.maj 2007. Zbornik apstrakata 2007, 21.
13. Pavlović M, Martinović Ž. Epilepsija i subependimalna nodularna heterotopija – prikaz slučaja. Simpozijum kliničke neurofiziologije s međunarodnim učešćem, Beograd, 26.10.2007, Zbornik sažetaka, str. 43.
14. Pejovic Milovančević M, Popovic Deusic S, Aleksic Hil O. Hiperkinetski poremećaj, instrumenti procene i dijagnostike. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007. Zbornik apstrakata, str. 25.
15. Pejovic Milovančević M, Popovic Deušić S. Savremene terapijske metode u lečenju problema ponašanja dece. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007. Zbornik apstrakata. str. 8.
16. Pejovic Milovančević M. Problemi mentalnog zdravlja mladih uzrasta 14 i 18 godina na teritoriji opštine Novi Beograd. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007. Zbornik apstrakata, 21.
17. Peruničić I, Knežević G. Šta skale za detekciju tendencije socijalno

poželjnog odgovaranja stvarno mere?, Knjiga rezimea, Empirijski dani u psihologiji, februar, 2007.

18. Popović Deušić S, Aleksić Hil O, Pejović Milovančević M. Spektar psihotičnih ispoljavanja u detinjstvu. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007. Zbornik apstrakata, 7.
19. Popović Deušić S, Pejović Milovančević M, Aleksić Hil O, Kalanj D, Garibović E. Vulnerabilna deca – između psihijatrije i socijalne zaštite. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007. Zbornik apstrakata, 35.
20. Popović Deušić S, Pejović Milovančević M, Aleksić Hil O. Savremene mogućnosti medikamentnog lečenja ADHD. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007, Zbornik apstrakata, str. 26.
21. Povše Ivkić V, Aleksić Hil O, Pejović Milovančević M, Popović Deušić S. Defektolog, član tima u tretmanu deteta sa hiperkinetskim sindromom. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007, Zbornik apstrakata, str. 27.
22. Povše Ivkić V, Rudić N, Pejović Milovančević M, Aleksić Hil O. Timski rad u okviru inkluzivnog obrazovanja. Dani defektologa Srbije, Vrnjačka Banja 15-18. januar 2007. Zbornik rezimea, str. 77.
23. Radojković A, Pejović Milovančević M, Popović Deušić S. Roditelji u procesu lečenja. I kongres sa međunarodnim učešćem DEAPS-a, Mentalno zdravlje dece i mladih – izazovi i perspektive, Zlatibor, 17-20. maj 2007. Zbornik apstrakata, str. 32.
24. Stanišić J, Čvorović Ž, Miljanović O, Martinović Ž. Translokacija t (2q, 7q) sa mentalnom retardacijom i epilepsijom. Simpozijum kliničke neurofiziologije s međunarodnim učešćem, Beograd, 26.10.2007, Zbornik sažetaka, str. 69.

Radovi referisani na naučnim kongresima i skupovima

Na internacionalnim kongresima

1. Branković S. Chromosome 18q paracentric inversion in a family: The case report. European Human Genetic Conference, Nice, France, 16-19. June 2007.
2. Branković S.. An invasive prenatal diagnosis and termination relating to abnormal cytogenetic findings. Psychological experience for pregnant women following. European Human Genetic Conference, Nice, France, 16-19. June 2007.
3. Coric B. The Leader (therapist) in large group therapy of psychotic patients. The 15th World Congress WADP, What is new in Psychiatry and Psychotherapy – Creative Dimensions on Modern Treatment, 25 year WADP – 100 years Bekhterev Institute, Saint Petersburg, Russia 15-18 May, 2007.
4. Draganic Gajic S. Controversies in psychiatry: The European Forum for Debating Issues in Psychiatry, Barcelona, Spain, 17.11.2007.
5. Filipovic S, Nastasic P, Panoski R, Mladenovic I. Resilient of adolescents from alcoholic families. 15th European Congress of Psychiatry, Madrid, March 17-21, 2007.
6. Florikić D, Todotrović M, Colović O, Ilić Z, Petrović N. Anxiety disorders – for and against hospitalization. 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 21-23 September 2007.
7. Ispanović V, Pejović Milovančević M, Radojković A. Challenges of promoting and protecting mental health of children and adolescents in Serbia. ESCAP 13th International Congress, Florence, Italy, 25-29 August 2007.
8. Ispanović V, Pejović Milovančević M, Radojković A. Psychosocial interventions with adolescents at risk. ESCAP 13th International Congress, Florence, Italy, 25-29 August 2007.

9. Lecic Tosevski D. Advances and problems in provision of mental health care in former Yugoslavia. 15th European Congress of Psychiatry, Madrid, 19 March 2007.
10. Lecic Tosevski D. Mental health care in Serbia – problems, advances and perspectives. 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 22 September 2007.
11. Lecic Tosevski D. The impact of WPA consensus statement on prevention and mental health promotion. 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 23 September 2007.
12. Milovanovic M. Electroencephalographic changes in patient with Meningeoma and Epilepsy – Case report. Migrating Course on Epilepsy, International League against Epilepsy – Commission on European Affairs/ European Advisory Council, European Epilepsy Academy, Yugoslav Union of Leagues against Epilepsy, Babe, Serbia, 27 May -3 June, 2007.
13. Milovanovic M. Panayiotopoulos syndrome – Case report. Migrating Course on Epilepsy, International League against Epilepsy – Commission on European Affairs/ European Advisory Council, European Epilepsy Academy, Yugoslav Union of Leagues against Epilepsy, Babe, Serbia, 27 May -3 June, 2007.
14. Mladenović I. Comparative analysis of moral judgment of alcoholics and non-alcoholics from general population. 3rd Adriatic Drug Addiction Conference/ 4th South East European Addiction Network Symposium, Sarajevo, 17-20 October 2007.
15. Munjiza M. Budućnost edukacije u psihijatriji. Kongres psihijatara BiH sa međunarodnim učešćem, Sarajevo, 17-19. oktobar 2007.
16. Panoski R, Nastasic P, Mladenovic I, Lazetic G, Filipovic S. Addiction and depression diseases in primary families of young women dependents of several psychoactive substances. 15th European Congress of Psychiatry, Madrid, March 17-21, 2007.
17. Pejovic Milovancevic M, Ispanovic V, Radojkovic A. Bullying in Serbia elementary schools. ESCAP 13th International Congress, Florence, Italy, 25-29 August 2007.
18. Pejovic Milovancevic M, Ispanovic V, Radojkovic A. Child and adolescent mental health in South East Europe. ESCAP 13th International Congress, Florence, Italy, 25-29 August 2007.
19. Stojkovic J. Specialization of psychiatry in Serbia. 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 23 September 2007.
4. Bradić Z. Adolescenti i hospitalni tretman – (ne)moguća misija Dnevne bolnice. Forum o dečijoj i adolescentnoj psihijatriji, Beograd, 12. april 2007.
5. Bradić Z. Obožavanje bogova vitkosti. Forum o dečijoj i adolescentnoj psihijatriji, Beograd, 12. april 2007.
6. Cvetanka B. Značaj medicinske dokumentacije radnog terapeuta. Stručni seminar radnih terapeuta Srbije, NPB "Kovin", 25.05.2007.
7. Ćorić B. Uloga specijalnog (socijalnog) pedagoga u savremenoj socijalnoj psihijatriji. I naučni skup Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu, Zlatibor 30. maj – 3. jun 2007.
8. Ćorić B. Depresije, stres. Predavanje za žene i omladinu DSS-a Pančeva, Galenika, Pančevo, maj 2007.
9. Ćorić B. O strahovima. Edukativni seminar za hraniteljske porodice kruševačkog regiona, Vrnjačka Banja, maj 2007.
10. Ćorić B. Obeležja i mogućnosti prepoznavanja zavisnika. Univerzitet u Banja Luci za Vladu i Društvo pedagoga Republike Srpske, mart 2007.
11. Draganić Gajić S, Nikolić S, Nagulić D, Stojanović S. Toksično roditeljstvo. Forum o dečijoj i adolescentnoj psihijatriji, Beograd, 12-13. april 2007.
12. Draganić Gajić S. Novine u terapiji depresivnog poremećaja. Lekcije Instituta za mentalno zdravlje, Beograd, 02.11.2007.
13. Dukanac V, Džamonja T. Inventar temperamenta i karaktera za juniore (JCTI), kros-kulturalna komparacija. 54. Sabor psihologa, Lepenski vir, 21-25.05.2007.
14. Dukanac V, Šerbedžija M. Roditeljstvo – tranzicija, edukativna zapuštenost dece. I Kongres sa međunarodnim učešćem, za dečiju i adolescentnu psihijatriju u organizacioni DEAPS-a, Zlatibor, 17-20.05. 2007.
15. Filipović S, Panoski R. Komparativna analiza zanemarivanja i zlostavljanja u porodici sa alkoholizmom u odnosu na pol roditelja. Srpsko lekarsko društvo, Sekcija za bolesti zavisnosti, 20. mart, 2007.
16. Jahović S. Koncept projektivne identifikacije i njeni razvojni doprinosi od M. Klein do danas. Prvi kon-

Na nacionalnim kongresima i skupovima

1. Bošković Đukić D, Trbić V. Porodica žena zavisnih od alkohola. Majski susreti zdravstvenih radnika Republike Srbije, Zlatibor, maj 2007.
2. Bošković Đukić D, Trbić V. Rod (pol) i moć kroz teoriju i praksu porodične psihoterapije. Majski susreti zdravstvenih radnika Republike Srbije, Zlatibor, maj 2007.
3. Bošković Đukić D, Trbić V. Faktori rizika. Srpsko lekarsko društvo, Sekcija za bolesti zavisnosti, Beograd, mart 2007.

- gres DEAPS-a, Zlatibor, 17-20. maj, 2007.
17. Kostić L. Komunikacija sa pacijentima u apoteci – neverbalni i verbalni aspekti. Farmaceutska komora Republike Srpske, Višegrad, 19.05.2007.
  18. Kostić L. Pacijent i komunikacija. Centar za kontinuiranu edukaciju, Farmaceutski fakultet, Beograd 9.6.2007. i 6.10.2007.
  19. Kostić L. Preobjektne relacije i psihoterapijski proces. Psihoterapijska sekcija SLD, 25.10.2007.
  20. Lakićević S. Zaštita dece od zlostavljanja i zanemarivanja – primena Opšteg protokola. Centar za prava deteta, Ministarstvo rada i socijalne politike, Savet za prava deteta Vlade Republike Srbiju, UNICEF, Vranje, 26-27. januar i 13. jul 2007, Kažiža, 2-3. februar i 17 jul 2007.
  21. Lakićević S. Prava deteta. Forum o dečijoj i adolescentnoj psihijatriji, Beograd, 12. april 2007.
  22. Lakićević S. Prava i dužnosti pacijenata. Trening za lekare opšte prakse na polju zaštite mentalnog zdravlja u Srbiji, Niš, 11.06.2007.
  23. Lakićević S. Prava deteta u sklopu novog porodičnog zakonodavstva. Simpozijum Instituta za psihijatriju KCS "Aktuelni problemi i trendovi sudske psihijatrije u Srbiji", Beograd, 15-16. novembar 2007.
  24. Lečić Toševski D. Ličnost i posttraumatski stresni popremećaj. XXXVI edukativni seminar Instituta za psihijatriju KCS. Beograd, 15-16. novembar 2007.
  25. Lečić Toševski D. Predlog zakona o pravima mentalno obolelih osoba. XXXVI edukativni seminar Instituta za psihijatriju KCS. Beograd, 15-16. novembar 2007.
  26. Lečić Toševski D. Psihijatrijski aspekti spavanja. Simpozijum SANU – Spavanje i poremećaji spavanja. SANU, 10. maj 2007.
  27. Lečić Toševski D. Lamal u lečenju poremećaja ličnosti. Ohrid, jul 2007.
  28. Lečić Toševski D. Reforma psihijatrije u Istočnoj Evropi i Balkanu. Psihijatrijska sekcija Srpskog lekarskog društva. Valjevo, 5. oktobar 2007.
  29. Marjanović A. Slika o sebi dece sa graničnim intelektualnim potencijalima. Prvi kongres DEAPS-a, Zlatibor, 17-20. maj, 2007.
  30. Martinović Ž. Glavobolje – aktuelni problemi kod simptomatskih glavobolja. Seminar kontinuirane medicinske edukacije, Medicinski fakultet, Beograd, 4.5.2007.
  31. Martinović Ž. Prednosti valproata u lečenju epilepsije. Seminar o valproatima, Hemofarm, Beograd 18.5.2007.
  32. Martinović Ž. Stigma kod pacijenata s epilepsijom. 10 Epileptološka škola, Jugoslovenski savez liga za borbu protiv epilepsije, Bečići, 4-7.10.2007.
  33. Mladenović I. Depresivnost kod članova alkoholičarske porodice. XXIII Savetovanje o bolestima zavisnosti, Apatin, 05-06.10. 2007.
  34. Mladenović I. Zrele orijentacije u moralnom rasuđivanju – komparativna analiza adolescenata iz alkoholičarske i nealkoholičarske porodice. I kongres DEAPS, Zlatibor, 17-20.05.2007.
  35. Nastasić P, Dragičević D. Promocija nacionalne strategije za prevenciju bolesti zavisnosti. Godišnji sastanak Društva psihijatrijskih sestara i tehničara Srbije, Kikinda, 23. novembar 2007.
  36. Nastasić P. Mogućnosti lečenja zavisnosti od psihoaktivnih supstanci kod adolescenata. Pedijatrijski dani – "Zdravstveni poremećaji specifični za adolescenciju", Zlatibor, 5-6. juni 2007.
  37. Nastasić P. Promene socijalno psiholoskih faktora značajnih za razvoj zavisnosti kod adolescenata i mladih (uvodno izlaganje). XXIII Savetovanje o bolestima zavisnosti, Apatin, 5-6.10. 2007.
  38. Nastasić P. Teorijski koncepti za izradu Nacionalne strategije za prevenciju i lečenje alkoholizma. XXIII Savetovanje o bolestima zavisnosti, Apatin, 5-6.10. 2007.
  39. Pajić D, Mitrović S. Suzbijanje zloupotrebe PAS u vojsci Srbije. Stručna konferencija Generalštaba Vojske Srbije (Uprava za ljudske resurse), Beograd, 01.03.2007.
  40. Panoski R, Filipović S. Karakteristike emocionalnog i telesnog zlostavljanja i zanemarivanja u porodici sa alkoholizmom. Srpsko lekarsko društvo, Sekcija za bolesti zavisnosti, 20. mart 2007.
  41. Paunović M. Prikaz grupe pacijenata. Seminar "I ja imam pravo", destigmatizacija psihijatrijskih poremećaja, SKC, Beograd, 10. oktobar 2007.
  42. Paunović M. Savremeni varijeteti porodica – individualizacija i socijalizacija. Seminar "Ljudi govore...", Beograd, 10. decembar 2007.
  43. Pejović Milovančević M, Deušić Popović S, Bradić Z. Agresija i nasilje kod adolescenata. Forum o dečijoj i adolescentnoj psihijatriji, Beograd, 12. april 2007.
  44. Trbić V, Bošković Đukić V. Porodični network u sistemskoj porodičnoj terapiji alkoholizma. Majski susreti zdravstvenih radnika Republike Srbije, Zlatibor, maj 2007.

Predavanja po pozivu

1. Lecic Tosevski D. Mental health care in Central Europe. WPA Leadership Meeting, Budapest, 21 January 2007 (keynote speaker).
2. Lecic Tosevski D. The role of personality in response to trauma. 15th European Congress of Psychiatry, Madrid, Spain, 20 March 2007.
3. Lecic Tosevski D. Is prevention of personality disorders possible? 15th World Congress of the World Association for Dynamic Psychiatry and XXV International Symposium of the German Academy for Psychoanalysis, St. Petersburg, Russia, 16 May 2007.
4. Lecic Tosevski D. Psychiatric reform in Eastern Europe and the Balkans. 1st Eastern European Psychiatric Congress, Thessaloniki, Greece, 21 September 2007.
5. Lecic Tosevski D. Personality and personality disorders – dimensions and categories. WPA Conference on Integrative diagnosis and Psychiatry for the Person. London, 26-28 October 2007.
6. Martinovic Z. Stigma and restrictions in epilepsy. Migrating Course on Epilepsy, International League against Epilepsy – Commission on European Affairs/European Advisory Council, European Epilepsy Academy, Yugoslav Union of Leagues against Epilepsy, 27 May-3 June, 2007, Babe, Serbia.

Edukacija drugih**Dr Zagorka Bradić**

(organizator, predavač, supervizor)

Edukativni seminar za pedijatre „Mentalno zdravlje adolescenata u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“, februar-jul 2007.

Prof. dr Žarko Martinović

- Edukacija lekara iz oblasti kliničke neurofiziologije sa epileptologijom na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, uža specijalizacija
- Edukacija lekara specijalizanata psihijatrije iz kliničkih veština: elektroencefalografija, psihičke promene kod epilepsije.
- Edukacija medicinskih tehničara iz tehnika kliničke elektroencefalografije. Razne medicinske ustanove (zdravstveni i KBC centri) iz Beograda i unutrašnjosti upućivali su medicinske tehničare koji su uspešno završili 4-mesečnu edukaciju u odseku. za ovu edukaciju je zadužena glavna sestra odseka Snežana Zlatanov, a u edukaciji učestvuju svi EEG tehničari odseka (praktična obuka iz EEG tehnika), kao i prof. dr Žarko Martinović (supervizija edukacije i predavanja).

Odsek za brak i porodicu

- Nosilac edukativne komponente programa „Podrška mrežama zapadne Srbije u borbi protiv nasilja“ u

organizaciji IRD (International Relief Development). Održani su dvodnevni seminari u pet gradova istočne Srbije (Užice, Loznica, Šabac, Sremska Mitrovica, Valjevo). Edukativni seminari su organizovani za profesionalce iz različitih organizacija – centara za socijalni rad, policijskih uprava, škola, zdravstva, tužilaštva, sudstva, nedladinih organizacija.

- Održana dva predavanja na temu “Razvod braka uzroci i posledice”, za vaspitače i medicinske sestre u predškolskoj ustanovi “Dr Simo Milošević” Zemun i u predškolskoj ustanovi “Vračar” (april i novembar 2007).

Asist. dr Milica Pejović Milovančević, Dr Nenad Rudić, Viola Povše Ivkić, Olivera Aleksić Hill

- Edukacija stručnog tima u Predškolskoj ustanovi “Nada Naumović” iz Kragujevca u okviru projekta “Inkluzivno obrazovanje” koji podržava Češka nevladina organizacija „People in Need“.

Asist. dr Milica Pejović Milovančević

- Edukativni seminar za pedijatre “Mentalno zdravlje adolescenata u primarnoj zdravstvenoj zaštiti”. Organizator, predavač i supervizor Zagorka Bradić, februar–jul 2007.
- Program “Assistance for the development of a regional project on the diversification of HIV prevention and treatment services for injections and other drug users in South Eastern Europe”, Kancelarija UN za drogu i kriminal, 2007.
- Program sticanja posebnih znanja iz oblasti prava deteta za sudije koji sude u postupcima u vezi sa porodičnim odnosima, Pravosudni centar, Ministarstvo za rad i socijalna pitanja Republike Srbije, 2006/2007.
- Saradnik u Core Teamu u projektu UNICEF-a Škola bez nasilja, za bezbedno i podsticajno kruženje, 2007, pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvete i sporta, Ministarstva zdravlja Republike Srbije (autor i predavač).

- Zdravstveno vaspitanje u srednjim školama, pilot projekat, Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, Ekspertska grupa za razvoj i zdravlje mladih Ministarstva zdravlja Republike Srbije i UNICEF, za 2006/2007.

Dr Jasmina Stojković

- Edukacija o osnovima funkcionisanja grupe, namenjena medicinskim sestrama.

Dr Oliver Vidojević

- Edukacija lokalne zajednice ZoZZ, seminari u Kruševcu i Prijepolju sa evaluacijom u oba grada.
- Edukacija pravosudnog sistema, Novi Sad, Niš i Beograd.

Stručna usavršavanja

Snežana Filipović. Ostvarila Evropski sertifikat iz sistemske porodične terapije.

Dušanka Kalanj. Završila četvorogodišnju edukaciju iz sistemske porodične terapije i stekla zvanje porodičnog terapeuta.

Anka Marjanović. Završen dvogodišnji, napredni kurs iz Racionalno-emocionalno bihevioralne terapije – REBT.

Jelena Milićević. Ostvarila nacionalni sertifikat iz sistemske porodične psihoterapije i stekla zvanje porodičnog terapeuta.

Slađana Milošević. Završila edukaciju iz Sistemske porodične terapije alkoholizma.

Ivica Mladenović. Završio četvorogodišnju edukaciju iz Sistemske porodične terapije i stekao zvanje porodičnog psihoterapeuta;

Marina Paunović. Diplomirala porodičnu psihoterapiju pri Institutu za porodičnu psihoterapiju u Londonu.

Dr Bojana Pejušković. Završen III, završni nivo edukacije iz Racionalno-emocionalno bihevioralne terapije – REBT.

Ivana Peruničić. Završena edukacija iz EMDR i završni nivo edukacije iz Racionalno-emocionalno bihevioralne terapije – REBT – felowsheep nivo Instituta Albert Elis.

Snežana Petrović. Završila četvorogodišnju godišnju edukaciju iz Sistemske porodične psihoterapije, ostvarila nacionalni sertifikat iz te oblasti.

Specijalizacije u 2007.

Dr Maja Milosavljević

Položila specijalistički ispit iz psihijatrije.

Dr Bojana Pejušković

Položila specijalistički ispit iz psihijatrije.

Dr Ana Velimirović

Položila specijalistički ispit iz psihijatrije.

Odbranjeni doktorat

Snežana Filipović

Doktorska teza odbranjena u januaru 2007.

Evaluacija grupne terapije adolescenata iz porodica alkoholičara – Istraživanje promena socijalno-psihijatrijskih obeležja adolescenata iz porodica alkoholičara tokom grupne terapije.

Mentor prof. dr Petar Opalić.

Napredovanja u struci

Dr Milica Pejović Milovančević izabrana je za asistenta Medicinskog fakulteta u Beogradu (07.01.2007).

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski izabrana je za redovnog profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Učešće na kongresima

Uloga mentalno-zdravstvenih radnika u zaštiti mentalnog zdravlja u zajednici. Niš, februar 2007. /Bogojević M, Pravilović T.

15th EAP Madrid, Spain, 16-23. 03. 2007. / Todorovic M.

9th European Conference on Psychological Assessment (9th ECPA) of the European Association of Psychological Assessment and the 2nd International Conference on Psychological Assessment (IC2) of the Psychological Society of Northern Greece, Greece, 3-6 May, 2007. / Perunicic I.

Drugi regionalni skup psihijatarata jugoistočne Evrope – Bipolarni afektivni poremećaji i depresije, Hrvatska, Zadar, 10-13. 05. 2007. / Panoski R.

II regionalni skup psihijatarata jugoistočne Evrope, Pokrovitelj „Belupo“, Hrvatska, Zadar, maj 2007. / Grce M., Lukić B.

Roditeljstvo – tranzicija, edukativna zapuštenost. Prvi kongres DEAPS, Zlatibor, 17-20. maj, 2007. / Serbedzija M, Dukanac V.

Seminar „Austrijski model intervencije u slučajevima nasilja u porodici“. Kampanja Saveta Evrope „Zaustavimo nasilje nad ženama“, Autonomni ženski centar, Beograd, 29. jun 2007. / Stojanović S.

Seminar „Bipolarni afektivni poremećaji“, Alkaloid Skoplje, jul 2007. / Arandelovic N.

Efficacy of lamotrigine in long-term treatment of drug-resistant, partial epilepsy. Session „Pharmacology“ 11th European federation of Neurological Societies Congress, Brussels, Belgium, August 25-28, 2007. / Martinović ZJ, Milovanović MS, Simonović P, Buder N.

Session „Pharmacology“ 11th European federation of Neurological Societies Congress, Brussels, Belgium, August 25-28, 2007. / Martinovic Z, Milovanovic M.

ESCAP 13th International Congress, 25-29 August 2007, Florence, Italy. / Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S, Ispanovic V, Radojkovic A.

1st Eastern European Psychiatric Congress. Thessaloniki, Greece. 21-23. 09. 2007. / Gajic G.

European International Investigator Meeting and Rating Qualification Session for the Study 11918A, Prag, 21-22 September 2007. / Arandjelovic N.

Konferencija o psihoanalitičkoj psihoterapiji u Srbiji, u saradnji sa Izvršnim komitetom Evropske federacije za psihoanalitičku psihoterapiju u javnom zdravstvu – European Federation for psychoanalytic Psychotherapy in Public Sector, EFPP, 13. oktobar 2007. / Bradić Z., Dukanac V., Jahović S., Stojković J.

19th ECNP, Vienna, Austria, 13-18.10.2007. / Todorovic M.

IX Istočnoevropska psihoanalitička škola za dečiju i adolescentnu psihoanalizu – „Afekti u razvoju i kliničkom radu“, Rabac, Hrvatska, 06-12. oktobar 2007. / Marjanović A.

20th European College of Neuropsychopharmacology, Vienna, Austria. 13-17.10.2007. / Gajic G.

Konferencija „Detinjstvo bez nasilja“, Beograd, oktobar 2007. / Vidojević O.

Pristup radionici „Modeli sistemskog treninga i supervizije“, David Campbell (Tavistock klinika), 10.11.2007. / Paunović M.

XXXVI Edukativni simpozijum Instituta za psihijatriju KCS „Sudska psihijatrija – aktuelni problemi i perspektive“ Beograd, 16.11.2007, Beograd. / Bradić Z., Vidojević O.

Screening for symptoms of anxiety and depression in epilepsy associated with migraine. Session Psychiatry. 7th International Epilepsy Congress Proceedings, Singapore 2007. / Martinovic Z.

Seminari „Porodice u razvodu i medijacija – delotvorno rešavanje konflikta“. Organizator Društvo sudija Srbije, projekat podržava Američko udruženje pravnika – Pravna inicijativa za srednju Evropu i Evroaziju (ABA CEELI projekat je finansiran od USAID). Seminari su održani u Beogradu, Nišu, Novom Sadu, Užicu, Šapcu i Vrnjačkoj Banji. / Članovi Odseka za brak i porodicu.

VII Internacionalni forum ankisioznih i poremećaja raspoloženja, Budimpešta, 5-7. decembar 2007. / Bradić Z.

Institut za mentalno zdravlje

Bilten

Palmotićeva 37
11000 Beograd, Srbija
www.imh.org.yu

Urednici
Prof. dr Dušica Lečić Toševski
Doc. dr Zorka Lopičić

Tehnički urednik
Jelena Kaličanin